Biuletyn
Polonistyczny

06.01.2019
Termin zgłoszeń: 31.01.2019
Nominacje do XIV Nagrody Literackiej GDYNIA (2019)

Instytucje: Miasto Gdynia
Miejscowość: Gdynia

Kapituła 14. edycji Nagrody Literackiej GDYNIA wskazała nominowanych w czterech kategoriach: eseistyka, poezja, proza, przekład na język polski. Do gdyńskich Kostek Literackich zgłoszono 435 tytułów, co jest wynikiem zbliżonym do ubiegłorocznego. Nominacje ogłoszone zostały w Pałacu Prymasowskim (Hotel Bellotto) podczas wspólnej konferencji prasowej 10. Warszawskich Targów Książki i Nagrody Literackiej GDYNIA.

Kapitule Nagrody Literackiej GDYNIA przewodniczy prof. Agata Bielik-Robson. Do konkursu zgłoszono **435 tytułów** wpisujących się w poszczególne kategorie: eseistyka - 66, poezja – 161, proza - 129, przekład - 79. Spośród nadesłanych zgłoszeń członkowie Kapituły wybrali dwadzieścia najlepszych książek wydanych w 2018 roku, po pięć w każdej z czterech kategorii.

„W tym roku obradowaliśmy w nieco zmienionym składzie. Małgorzatę Łukasiewicz, Marka Bieńczyka oraz Jacka Gutorowa zastąpili nowi członkowie kapituły: Eliza Kącka, Adam Lipszyc i Tomasz Swoboda. Zanim wyłoniliśmy dwudziestkę nominowanych, odbyło się kilka intensywnych spotkań, w trakcie których ze szczegółami omówiliśmy tegoroczną ofertę literacką - **komentuje przewodnicząca Kapituły prof. Agata Bielik-Robson.**

W kategorii esej postawiliśmy na piątkę autorów i autorek, dającą szeroką panoramę polskiej twórczości eseistycznej: od

pracy akademickiej, przez rozprawy krytyczne, po reportaż. W tej pierwszej podkategorii wyróżniliśmy Mikołaja Wiśniewskiego za wybitną i świetnie napisaną analizę jednej z głównych postaci Szkoły Nowojorskiej: „Nowy Jork i okolice. O twórczości Jamesa Schuylera". Wśród rozpraw krytycznych znaleźli się: Olga Drenda, „Wyroby. Pomysłowość wokół nas", kapitalne studium o PRL-u pokazanym przez pryzmat drobnej twórczości wyrobniczo-rzemieślniczej; Rafał Księżyk, którego „Wywracanie kultury. O dandysach, hipsterach i mutantach" to świeży powiew w poważnym pisaniu o kontr- i popkulturze, oraz Tomasz Bocheński z cyklem wartkich i obrazoburczych esejów o literaturze pt. „Tango bez Edka". Ostatnią z nominowanych książek w tej kategorii jest znakomita i dobrze udokumentowana książkę Beaty Chomątowskiej o polskiej architekturze betonowej „Betonia. Dom dla każdego".

W kategorii przekład na język polski mieliśmy, jak co roku, do czynienia z bardzo wieloma wybitnymi pozycjami z różnych języków. W końcu wyłoniliśmy ostateczną piątkę: Bogusławę Sochańską za piękny przekład konceptualnego poematu duńskiej pisarki Inger Christensen pt. „Alfabet"; Magdalenę Pytlak, która spolszczyła „Fizykę smutku", bułgarską powieść Georgiego Gospodinowa, opowiadającą losy Europy Wschodniej przez metaforę mitycznego labiryntu; Marcina Szustra za twórcze, a zarazem językowo nienaganne tłumaczenie „Ostępów nocy", bohemiczno-awangardowego dzieła Djuny Barnes; Filipa Łobodzińskiego za „Tarantulę", wybitny rezultat translatorski jego życiowej pasji, czyli umiłowania twórczości Boba Dylana; oraz Macieja Świerkockiego za znakomity nowy przekład „Tajnego Agenta" Josepha Conrada, który w opinii naszych translatologów z kapituły zasłużył na pochwałę: „bezbłędny".

W kategorii proza entuzjazmu było najmniej, ale to też nic nowego: od kiedy pamiętam (a jestem już w NLG od dobrych kilku lat) proza polska zachwyca słabiej niż tradycyjnie silne kategorie eseju i przekładu. Po burzliwych dyskusjach wyłoniliśmy wreszcie piątkę, na którą składają się pozycje: „Życie Adelki" Adelajdy Truścińskiej, debiut narodzony z ducha fejsbukowego bloga; „Psy ras drobnych" Olgi Hund, literacki raport z pobytu w szpitalu psychiatrycznym w podkrakowskim Kobierzynie; „Krótka wymiana ognia" Zyty Rudzkiej, autorki zwanej polską Elfriede Jelinek; „Turysta polski w ZSRR" Juliusza Strachoty, o którym jeden z recenzentów dowcipnie się wyraził, że to powieść „w poszukiwaniu przećpanego czasu"; oraz „Fikcja" Dariusza Bitnera, gęsta i piętrowa proza w stylu starej dobrej polskiej postmoderny.

W kategorii poezja nominowaliśmy następujące tomiki: „Sny uckermärkerów" Małgorzaty Lebdy za frazę jednocześnie czułą i brutalną; „Dni powszednie i święta" Julii Szychowiak za rzadko spotykaną lakoniczność i powściągliwość; „Ikonoklazm" Jana Rojewskiego za poetycki eksperyment wpisania swojego życia w słowo „teraz" oraz nieco inaczej zaangażowane w rytm codzienności wiersze Tomasza Bąka pt. „Utylizacja. Pęta miast". Na końcu zaś wymieniam „Cele" Adama Kaczanowskiego, bo to tomik opowiadający o końcu, kresie i wyczerpaniu, ale zakończony wspaniałym triumfem miłości" – mówi Bielik-Robson.

Tegorocznych laureatów Nagrody poznamy 30 sierpnia. Uroczysta gala będzie miała miejsce w niezwykłej przestrzeni Muzeum Emigracji w Gdyni. Galę Nagrody poprzedzi kolejna edycja festiwalu Miasto Słowa, który rozpocznie się 26 sierpnia i potrwa do 1 września 2019.

„Nagroda Literacka Gdynia" to niewątpliwie jedna z najważniejszych nagród literackich w Polsce. Przez wielu czytelników uważana jest za najważniejszy probierz tego, co w literaturze polskiej najciekawsze – takie głosy do mnie docierają z całej Polski – **mówi Wojciech Szczurek, prezydent Gdyni.** - Za rok świętować będziemy piętnastolecie Nagrody, tymczasem przed nami emocje, związane z wyborem najlepszych książek w czterech kategoriach. Uważam, że właśnie w tym tkwi największa siła tej Nagrody - nie wybieramy jednej książki, ale honorujemy dokonania aż w czterech tak różnych kategoriach. Tym samym Kapituła Nagrody ma nieco ułatwione zadanie, co nie znaczy, że jest to zadanie proste. Chylę czoła przed trudem oceny 435 książek. Gdynia konsekwentnie stawia na rozwój czytelnictwa.Szczególną rolę odgrywa Mediateka, otwarta niedawno w samym śródmieściu, która jest najlepszym przykładem biblioteki nowoczesnej, zapraszającej każdego do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Już dzisiaj serdecznie zapraszam na Festiwal Miasto Słowa, który będzie miał miejsce w dniach 26.08-1.09 i zapewniam, że kryzys czytelnictwa z pewnością nie dotyczy Gdyni, o czym świadczą tłumy podczas Nadmorskiego Pleneru Czytelniczego i wszelkich spotkań z autorami książek, których w naszym mieście nie brakuje – **dodaje prezydent.**

NOMINACJE DO NAGRODY LITERACKIEJ GDYNIA 2019:

ESEJ:

1. **Tomasz Bocheński,**
   Tango bez Edka. Eseje o literaturze współczesnej, Wydawnictwo Kusiński, Łódź 2018
2. **Beata Chomątowska, Betonia. Dom dla każdego**
   , Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2018
3. **Olga Drenda, Wyroby. Pomysłowość wokół nas** , Karakter, Kraków 2018
4. **Rafał Księżyk, Wywracanie kultury. O dandysach, hipsterach i mutantach** , Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2018 (współwydawca: dwutygodnik.com)
5. **Mikołaj Wiśniewski, Nowy Jork i okolice. O twórczości Jamesa Schuylera** , Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa 2018

POEZJA:

1. **Tomasz Bąk, Utylizacja. Pęta miast** , Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, Poznań 2018
2. **Adam Kaczanowski, Cele** , Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, Poznań 2018
3. **Małgorzata Lebda, Sny uckermärkerów** , Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, Poznań 2018
4. **Jan Rojewski, Ikonoklazm** , Biuro Literackie, Stronie Śląskie 2018
5. **Julia Szychowiak, Dni powszednie i święta** , Biuro Literackie, Stronie Śląskie 2018

PROZA:

1. **Dariusz Bitner, Fikcja** , Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2018
2. **Olga Hund, Psy ras drobnych** , Korporacja Ha!art, Kraków 2018
3. **Zyta Rudzka, Krótka wymiana ognia** , W.A.B., Warszawa 2018
4. **Juliusz Strachota, Turysta polski w ZSRR,** Korporacja Ha!art, Kraków 2018
5. **Adelajda Truścińska, Życie Adelki** , Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2018

PRZEKŁAD NA JĘZYK POLSKI

1. **Filip Łobodziński, autor oryginału Bob Dylan, Tarantula,** Biuro Literackie, Stronie Śląskie 2018
2. **Magdalena Pytlak, autor oryginału Georgi Gospodinow, Fizyka smutku** , Wydawnictwo Literackie, Kraków 2018
3. **Bogusława Sochańska, autorka oryginału Inger Christensen, Alfabet,** Lokator, Kraków 2018
4. **Marcin Szuster, autorka oryginału Djuna Barnes, Ostępy nocy** , Ossolineum, Wrocław 2018
5. **Maciej Świerkocki, autor oryginału Joseph Conrad, Tajny agent. Prosta historia** , Officyna, Łódź 2018

KALENDARIUM NLG 2019:

Ogłoszenie nominacji
16 maja 2019, godz. 12.00, Warszawa
Pałac Prymasowski /Hotel Bellotto/, ul. Senatorska 13/15

Nadmorski Plener Czytelniczy
19–21 lipca 2019, Bulwar Nadmorski w Gdyni

Festiwal Miasto Słowa
26 sierpnia – 1 września 2019

Gala Finałowa – ogłoszenie laureatów
30 sierpnia 2019, Muzeum Emigracji

Organizator NLG : Miasto Gdynia
Partner:
Miejska Biblioteka Publiczna w Gdyni | Gdyńskie Centrum Kultury | Muzeum Emigracji | Tygodnik Powszechny | Gazeta Wyborcza |Gazeta Wyborcza Trójmiasto| Akademickie Centrum Kultury UG | Konsulat Kultury | Muzeum Miasta Gdyni
Patroni medialni:
TVP Kultura | Magazyn Książki | Radio Gdańsk | Kwartalnik Artystyczny Bliza | Kultura Liberalna | Trojmiasto.pl | Booklips.pl | Anywhere.pl

Fot. Wojtek Rojek

(informacja Organizatorów)

Linki:

- http://nagrodaliterackagdynia.pl/

Słowa kluczowe: przekład, Gdynia, poezja, proza, eseistyka literacka, nagroda